

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Kansallinen rokotusohjelma

– Esimerkki olemassa olevasta priorisointiprosessista

Heini Salo

THL, Rokotusten ja immuunisuojan osasto (ROKO)

Kansallinen rokotusohjelma

- Tavoitteena suojata väestö mahdollisimman hyvin rokotuksin estettävissä olevia tauteja vastaan
- Rokotukset ovat vapaaehtoisia ja maksuttomia
- 13,6 M€ (2010)

- a) Lasten ja nuorten rokotukset
  - Rokotuskattavuus ~97%
- b) Aikuisten rokotukset (tehosteet)
- c) Riskiryhmiin kohdennetut rokotukset
  - Tuberkuloosi (BCG), hepatiitti A ja B, influenssa, puutiaisaivotulehdus

Tasa-arvoista ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa!

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Ennaltaehkäisyä ja rokottamisesta

- Ennaltaehkäisevät toimenpiteet eivät aina kannata!
- Ennaltaehkäisy $\neq$ sairauden hoito
  - Kohdentuminen
- Ennaltaehkäisevät rokotteet, joilla ehkäistään tarttuvia tauteja

Pääseekö rokote kansalliseen ohjelmaan?

1. Onko odotettavissa **kansanterveydellisesti merkittävää** tautien vähenemistä (tautien epidemiologia, vakavuus, rokotteen teho)?
2. Onko rokote **yksilötasolla turvallinen**?
3. Onko rokotteen laajasta käytöstä odotettavissa hyötyyn nähden liiallisia haittoja **väestötasolla**?
4. Onko rokotteesta saatavan hyödyn ja tarvittavan **taloudellisen panostuksen** suhde kohtuullinen?

Kansallinen rokotusasiantuntijaryhmä (KRAR) 2003

Rokotusohjelman päätöksentekoprosessi

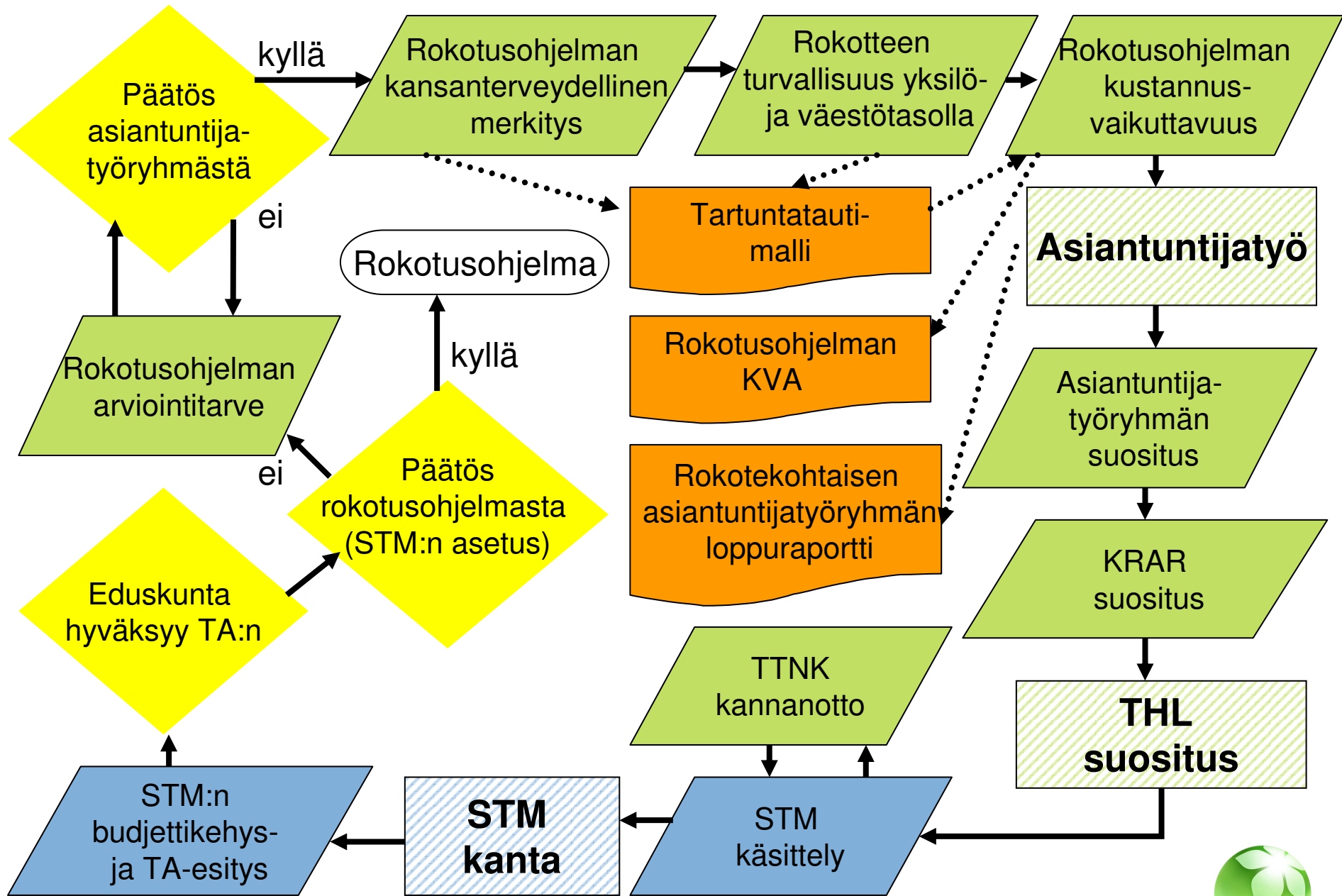
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

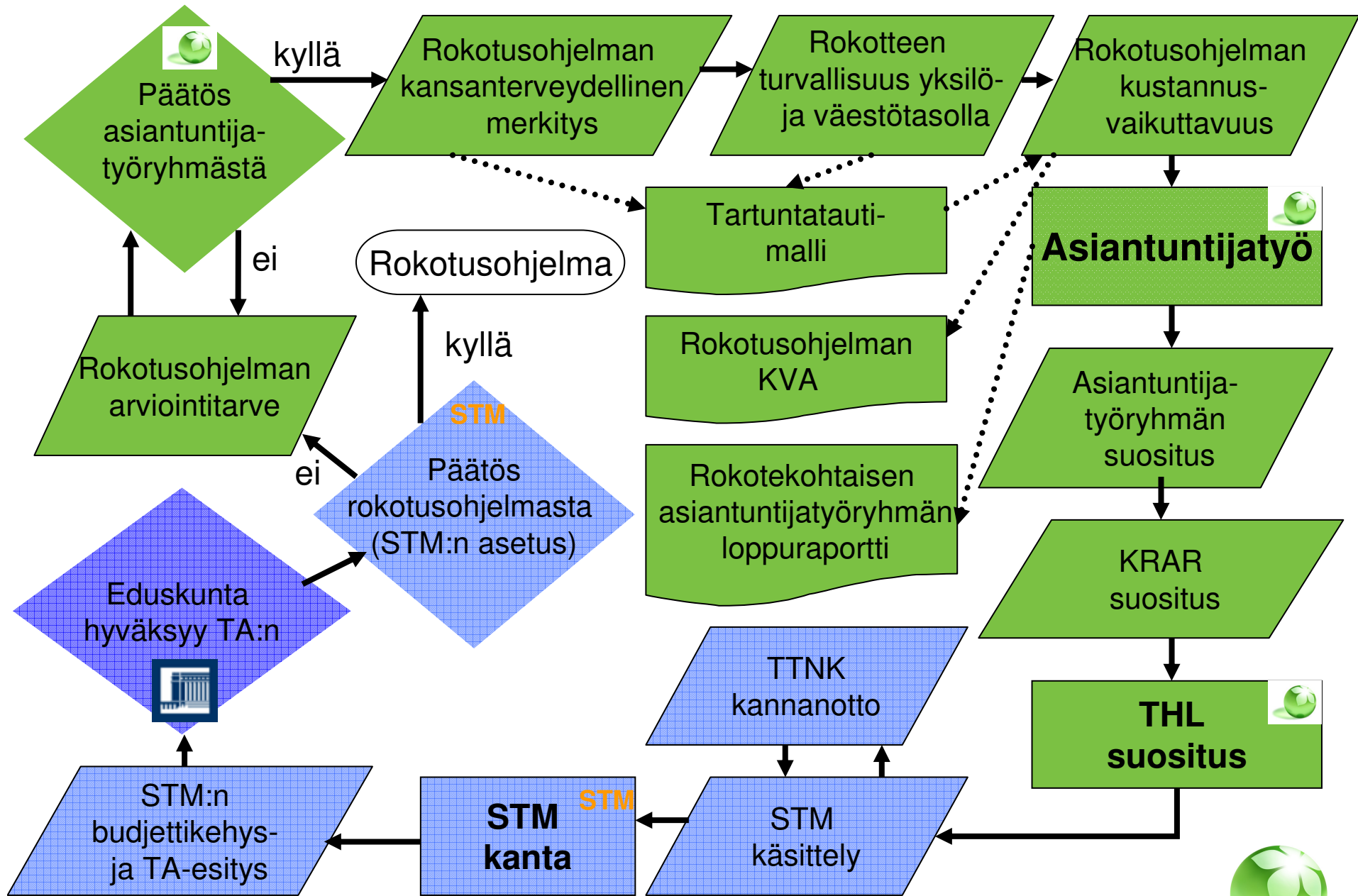
28.5.2010

HSalo/ROKO

5

Rokotusohjelman rokotteiden hankinta (THL)

Keskitetysti tarjouskilpailun kautta ilman välikäsiä

Hankintaprosessin **valmistelu** (Hankintatyöryhmä ja KRAR)

- Vaihtoehtoisten valmisteiden esittely
- **Päätös valintakriteereistä (laatupisteet)**

Hankintaprosessin **toteutus** (THL hankintaviranomainen)

- Ilmoitus tarjouskilpailusta julkinen (TED lehti) ja avoin (52 vrk)

Voittajan **valinta**

- Avauspöytäkirja (tarjousten avaaminen)
- Vertailupöytäkirja (kelpoisuuden toteaminen)
- Tulosten esittäminen Hankintatyöryhmälle
- Päätöspöytäkirjan allekirjoitus
- Ilmoitus kilpailun voittajasta
- Valitusaika 28 vrk
- Hankintasopimuksen allekirjoitus

Rokotusohjelman 'mallimaan' tunnusmerkit 2000-luvulla

- Yleiseen rokotusohjelmaan otettava rokote täyttää asiantuntijoiden yhdessä määrittelemät kriteerit
- Rokotteen arviointi perustuu tieteelliseen näyttöön
- Rokotteen tehon ja turvallisuuden seuranta jatkuu niin kauan kuin sen käyttökin
- Eri toimijat tuntevat vastuunsa
- Arviointi- ja päätöksentekoprosessi on avoin
- Tärkeiksi katsotut rokotteet ovat maksutta kaikkien saatavilla

= Uskottavuus!

Ehdotus: rokotteille Kela-korvaus

- Tavoitteena saada rokotusohjelman ulkopuoliset rokotteet nykyistä laajempaan käyttöön
- Rokotukset Kela-korvattunakin kalliita

- a) Maksukyvyn ja valistuneisuuden mukaan kohdennetut rokotukset
- b) Matkailijoiden rokotukset

Rokotteiden Kela-korvauksesta

- Rokotusohjelma ja Kela-korvaukset olisivat rinnakkaisia järjestelmiä kansalaisten suojaamiseksi rokotteilla ehkäistäviltä taudeilta
- Järjestelmien arviointi ja vastakkainasettelu = priorisointi
  - Miten rokottein ennaltaehkäisy on optimaalisinta järjestää?

Rokotusohjelma vs. Kela-korvatut rokotukset

Kohdentuminen

- Tautiriski vs. maksukyky ja valistuneisuus

Kustannusvaikuttavuus

- Huonompi Kela-korvausjärjestelmässä
- > Rokotusohjelmasta kustannusvaikuttavuuden takia ulos jäänyt rokote ei pääse Kela-korvattavaksi

Oikeudenmukaisuus

- Kela korvatut rokotukset alentaisivat kynnystä ottaa rokotus, mutta lisääisivät terveysteroja

-> tautiriskin mukaan kohdennetut rokotusohjelmat

Kiitos!

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

28.5.2010

HSalo/ROKO

13